

Nabopratt Fet, Sørum, Rømskog og Aurskog-Høland 19. mai 2015

Tilstede fra Fet:

ordfører John-Harry Skoglund, varaordfører Anne Marie Oddlien, Mai-Liss Elvethun, Mette Scharning, Anniken Beate Johannessen, rådmann Trine Myrvold Wikstrøm

Tilstede fra Sørum:

ordfører Mona Granbakken Mangen, varaordfører Ivar Egeberg, Marianne Grimstad Hansen, rådmann Siri Gauthun Kielland, controller Helga Soldal

Tilstede fra Rømskog:

ordfører Kari Pettersen, varaordfører Nils Nilssen, Jan Birger Holth, Jeanette Myrvold Jansson, Bjørn Erik Lauritzen, rådmann Anne Kirsti Johnsen

Tilstede fra Aurskog-Høland:

ordfører Jan Mærli, Odd Gunnar Holtet, Hans Aanerud Sauge, Anne C. Fjugstad Nilsen, rådmann Siri Hovde, samfunnsutvikler og referent Else Marie Stuenæs

1. Status for kommunene/Hva har kommunene gjort?

Rømskog:

- Vedtak om utredning av tre alternativer: Rømskog som egen kommune, Aurskog-Høland/variant av Nedre Romerike og grensekommunene/variant av Indre Østfold.
- Utredninger foreligger.
- Retningsvalg i kommunestyret 11. juni.

Sørum:

- Opprettet styringsgruppe.
- Utreder med Skedsmo, Fet, Gjerdrum (utredningskameratene).
- Skal fatte vedtak om veien videre i september før valget.
- Foreløpig ingen plan for videre arbeid etter valget.
- Felles innbyggerundersøkelse for utredningskameratene i juni. Likt antall spørres i alle kommuner (600 stykker). Utvikler spørsmål nå. Viktig å få fram om ulik geografisk tilhørighet gir ulikt syn på kommunesammenslåing.
- Gründercamp for ungdom med Ungt Entreprenørskap før sommeren.
- I dialog med Nes om grenseområdene (Rånasfoss/Auli).

Fet:

- Oppstartssak før jul i fjor.
- Invitert til prat med Skedsmo og Aurskog-Høland.
- Felles samarbeid med Skedsmo, Fet og Gjerdrum som også har avholdt felles kommunestyremøte.
- Faktautredning for kommunen kom 13. mai.
- Skal arrangere to politikerverksteder før sommeren der tema er samfunnsutvikling/demokrati og tjenesteyting/myndighetsutøvelse.

- Gründercamp for ungdom i regi av Ungt Entreprenørskap.
- Innbyggerundersøkelse der geografisk tilhørighet vektlegges.
- Kommunestyre 31. august avgjør veien videre.

Aurskog-Høland:

- Snakket med alle nabokommunene - Marker, Trøgstad, Nes, Eidskog, Rømskog, Sørums og Fet.
- Kommet lengst i samtalene med Rømskog.
- Ny samtale med Eidskog 5. juni.
- Folkemøte 6. mai om kommunereformen og utfordringer framover.
- Retningsvalg i kommunestyret i september.
- Kommunestyret har lagt planer for arbeidet framover inklusive innbyggerhøring i januar-mars 2016.

2. Hva er planene framover? Ønsker kommunene å fortsette nabopratt med noen kommuner, i så fall hvilke?

- Det er vanskelig å spå hva som kommer til å skje framover både fordi mange kommuner er i tenkegropa før retningsvalg og fordi det blir så store utskiftninger i kommunestyrene etter valget.
- De samme usikkerhetsmomentene har alle kommuner. Det er derfor viktig at vi er så åpne som vi kan når vi først er samlet her.
- Det er avgjørende for Rømskog hva Aurskog-Høland gjør i forhold til en storkommune.
- Rømskog har en god dialog med Aurskog-Høland, men det betyr ikke at vi er låst til dem. For oss er det en stor forskjell på om vår kommune stopper ved Aurskog-Hølands grenser, ved Glomma eller at kommunesenteret blir liggende i Lillestrøm. Hva tenker dere i Fet og Sørums: innover mot Skedsmo, utover mot oss eller dele kommunene deres?
- Sørums har flere utfordringer ved grensene både til Nes og til Skedsmo som må løses i tillegg til at vi skal vurdere sammenslåing og hvem det eventuelt skal være med.
- Er det noen som diskuterer deling av kommunene? Er Glomma en grense med et land på hver side?
- Alt tyder på at Auli vil til Nes og at det er en sterk draging mot Skedsmo i Frogner. Derfor er vi i Sørums så opptatt av den stedsspesifikke innbyggerundersøkelsen. Den vil kunne gi oss svar på hvordan de som bor i de ulike delene av kommunen tenker og hvor de føler at de hører til.
- Fet har ikke diskutert geografi. Glomma ligger jo der den ligger. Vi er jo fortsatt i utredningsfasen. Men det er nok et tyngdepunkt i kommunen som heller mot Skedsmo.
- Vi i Fet har ikke noe grunnlag for å si noe som helst. Noen sier det er et tyngdepunkt som heller mot Skedsmo. Samtidig er det en skepsis hos en del til det spesielt knyttet til om vi blir spist av Skedsmo. Det handler om hva slags kommune vi vil ha.
- I innbyggerundersøkelsen spør vi 600 personer i hver kommune. Det er en slags kartlegging av hvordan man lever livet sitt i nærmiljøet og hvilken retning innbyggerne ønsker at kommunen skal gå i – alene, mot Skedsmo, mot Aurskog-Høland eller en storkommune.
- For deler av Fet er Skedsmo en utfordring. På det felles kommunestyremøtet fikk vi klar beskjed om at Fet ble sett på som et utbyggingsområde for Skedsmo. Jeg ser det som mest naturlig at kommunen samlet går til den ene eller den andre for da har vi størst påvirkningsmulighet.
- Det er flere måter å se det på og sikkert flere meninger om Skedsmo. Regionsamarbeidet på Nedre Romerike fungerer ikke godt i dag. Er det da fornuftig å se på en større kommune for å nå de målene vi har for framtiden? I det perspektivet blir Skedsmo den store motoren og ikke

den store stygge ulven. Vi diskuterer utfra hvordan vi har det i dag og ikke utfra hvordan vi vil ha det i framtiden. Det blir feil fokus.

- Jeg tror det er fornuftig å sammenlikne oss med SAS-kommunene som nå har fått godkjent sin søknad om sammenslåing. Hvis vi ser på prosessen deres, så kan vi lære masse. Da vil Skedsmo være vårt nav akkurat som Sandefjord blir deres nav.
- Der er jo Sandefjord sentrum uansett helt naturlig. De trenger ikke slå seg sammen for å oppnå det. En utvikling med en storkommune vil føre til at Lillestrøm blir sterkere og utkanten blir lengre unna. Dette understrekes av framlagt forslag til areal- og transportplan for Oslo og Akershus. Jeg tror kollektivknutepunktet Bjørkelangen vil bli enda mindre og nedprioritert da.
- Suksessfaktoren for SAS-kommunene er at alle kommunene er enige om at dette vil komme alle kommunene til gode. Det har jo ingen hensikt hvis vi ikke kan skape en bedre kommune med bedre tjenester for de vi er folkevalgte for. Vi jobber nå med å finne ut om dette er noe som vil bidra til å løfte alle kommuner. Det er vanskelig rent teknisk og følelsesmessig.
- Jeg skjønner at Aurskog-Høland gjerne vil ha et svar fra Sørums og Fet nå, men problemet er at vi ligger to måneder etter dere. Vi har ikke pratet så langt enda.
- Hva er det kommunen skal gi innbyggerne: velferd og helse, tekniske tjenester med mer? Spørsmålet er om tjenestene vil bli bedre av at vi slår oss sammen med Aurskog-Høland eller ikke. Sikrer en sammenslåing at vi kan opprettholde tjenestenivået? Jeg ser poenget om Skedsmo som en motor. Det er klart at det kan bety mye blant annet fordi Skedsmo har mange arbeidsplasser. Men er det bedre?
- Når man utreder, så ser man også på hvilke konstellasjoner som er hensiktsmessig. Dette gjør dere i Sørums og Fet med Skedsmo og Gjerdrum. Spørsmålet er om dere skal gjøre det også med oss. Vi har gjort den øvelsen med Rømskog.
- De fire kommunene gjør ikke en vurdering av konstellasjoner. Vi samarbeider om hvordan vi går framover i den enkelte kommune. Faktautredning og innbyggerundersøkelser gjøres i hver enkelt kommune. Vi skal se på konstellasjonene i kommunestyret 31. august.
- Vi har blitt anbefalt å kjøre fortgang i denne prosessen. Så det blir et lite nederlag for Rømskog og Aurskog-Høland å måtte vente noen måneder på at dere skal ta oss igjen. Vi må prøve å love hverandre at alle skal få være med dersom den store prosessen med storkommunen blir satt i gang. Så ingen blir satt på sidelinjen eller klemt inne.
- Det blir en dødperiode rett etter valget og så går det over i en budsjettperiode. Vi kommer til å følge vår plan og justere oss etter vedtak fattet i andre kommuner. Spørsmålet er om det er aktuelt å fortsette denne typen samtaler framover?
- Er det aktuelt for Aurskog-Høland å slå seg sammen med Fet? Og hva med Skedsmo?
- De aktuelle for Aurskog-Høland i første omgang er Fet, Sørums og Rømskog. Så er spørsmålet om det er noe mer rundt vi burde vurdere, en variant av en storkommune. Vi kan ikke vedta å slå oss sammen med Skedsmo uten at Fet og/eller Sørums er med. Da setter vi jo dere i knipa. Jobben vi har gjort sammen med Rømskog viste hva er det som er likt og hva er ulikt i våre kommuner, på sektornivå. Det ga et godt grunnlag for videre diskusjon politisk og administrativt. Den samlingen vi hadde med politikere og kommunalsjefer ga en helt annen type møte enn det å møtes i et par timer på dagen før folk løper avgårde igjen. Det handler om å gi seg selv mulighet til å gå i dybden. Det er nyttig.
- Utredningen sammen med Rømskog er en viktig del av vårt faktagrunnlag for våre beslutninger framover.
- Jeg ser ikke at vi har ikke behov for noen flere møter før etter retningsvalget.
- Tjenestene skal gis der folk bor. Skolen skal være der folk bor. Folk skal ha kort vei til sykehjem og søpla skal hentes. Det må være grunnlaget uansett.
- Så enkelt kan det sies. Det er når vi går inn i forhandlingene det blir viktig å holde på det som er stedsspesifikt.
- Skedsmo vil utvide og få en større kommune, men de sier ikke noe om hvilken retning de vil. De skal fatte vedtak i begynnelsen av september.

Her finner du informasjon om prosessen i SAS-kommunene:

<http://www.sandefjord.kommune.no/Politikk-og-innsyn/kommunesammenslaing/#.VVxE1k3NvIU>

Her finner du utredningen fra forhandlingsutvalget i SAS-kommunene:

<http://www.sandefjord.kommune.no/globalassets/sentraladm/sa-filer/kommunestruktur/forhandlingsutvalget-utredning-med-ny-layout.pdf>